

Bryssel 22.10.2024
COM(2024) 485 final

ANNEX 2

LIITE

ehdotukseen

NEUVOSTON PÄÄTÖS

metsälainsäädännön soveltamisen valvontaa, metsähallintoa ja Euroopan unioniin suuntautuvaa puutuotteiden kauppaa koskevan Euroopan unionin ja Guyanan kooperatiivisen tasavallan välisen vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen mukaisessa yhteisessä seuranta- ja arviointikomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta yhteisen seuranta- ja arviointikomitean työjärjestyksen ja välimiesmenettelyn työmenetelmien vahvistamiseen

YHTEISEN SEURANTA- JA ARVIOINTIKOMITEAN PÄÄTÖS N:o ...

EU:n ja Guyanan välisen kumppanuussopimuksen 26 artiklassa tarkoitetun välimiesmenettelyn työmenetelmien hyväksymisestä

YHTEINEN SEURANTA- JA ARVIOINTIKOMITEA, joka

ottaa huomioon Montrealissa Kanadassa 15 päivänä joulukuuta 2022 allekirjoitetun ja 1 päivänä kesäkuuta 2023 voimaan tulleen EU:n ja Guyanan välisen kumppanuussopimuksen ja erityisesti sen 26 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

Kumppanuussopimuksessa määrätään, että yhteinen seuranta- ja arviointikomitea hyväksyy välimiesmenettelyn työmenetelmät,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1. Hyväksytään tämän päätöksen liitteessä esitetyt, kumppanuussopimuksen mukaisen riitojenratkaisun yhteydessä sovellettavat välimiesmenettelyn työmenetelyt.
2. Tämä päätös tulee voimaan [...] päivänä [...]kuuta [...].

Tehty ...

LIITE

VÄLIMIESMENETTELYN TYÖMENETELMÄT

I jakso Johdantösäännökset

1 artikla

Soveltamisala

1. Näillä välimiesmenettelyn työmenetelmillä täydennetään ja selvennetään Euroopan unionin, jäljempänä 'unioni', ja Guyanan kooperatiivisen tasavallan, jäljempänä 'Guyana', välistä vapaaehtoista kumppanuussopimusta, jäljempänä 'kumppanuussopimus', ja erityisesti sen 26 artiklaa välimiesmenettelystä.
2. Näiden välimiesmenettelyn työmenetelmien tarkoituksena on antaa osapuolille mahdollisuus ratkaista tämän kumppanuussopimuksen tulkintaan ja soveltamiseen mahdollisesti liittyviä riitoja välimiesmenettelyllä.

2 artikla

Määritelmät

Näissä välimiesmenettelyn työmenetelmissä tarkoitetaan

- 'välimiespaneelilla' kumppanuussopimuksen 26 artiklan 1 kohdan nojalla asetettua paneelia;
- 'välimiehellä' välimiespaneelin jäsentä;
- 'valituksen tehneellä osapuolella' osapuolta, joka pyytää välimiespaneelin asettamista kumppanuussopimuksen 26 artiklan 1 kohdan mukaisesti;
- 'vastapuolella' toista osapuolta;
- 'osapuolen edustajalla' henkilöstön jäsentä tai mitä tahansa osapuolen nimittämää henkilöä, joka edustaa osapuolta kumppanuussopimuksen soveltamisalaan kuuluvassa riita-asiassa;
- 'päivällä' kalenteripäivää, jollei toisin mainita;
- 'kolmannella osapuolella' osapuolta, joka ei ole riidan osapuoli mutta joka osallistuu välimiesmenettelyyn;
- 'kansainvälisellä toimistolla' pysyvän välitystuomioistuimen kansainvälistä toimistoa;

- 'välimiesmenettelysäännöillä' vuonna 2012 annettuja pysyvän välitystuomioistuimen välimiesmenettelyä koskevia sääntöjä, jotka tulivat voimaan 17 päivänä joulukuuta 2012, sellaisina kuin ne ovat mahdollisesti myöhemmin muutettuina;
- 'pysyvän välitystuomioistuimen nimittävällä viranomaisella' pysyvän välitystuomioistuimen viranomaista, joka on välimiesmenettelysäännöissä määritetty tahoksi, joka vastaa välimiesten nimittämisestä välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti.

3 artikla

Sovellettava laki

1. Välimiespaneeli soveltaa kumppanuussopimusta valtiosopimusoikeutta koskevan Wienin yleissopimuksen ja muiden riidan kannalta merkityksellisten ja osapuolten välillä sovellettavien kansainvälisen oikeuden sopimusten, sääntöjen ja periaatteiden mukaisesti tulkittuna.
2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, jos välimiesten ratkaistavaksi toimitetussa riidassa tuodaan esiin kysymys kumppanuussopimuksen jonkin määräyksen tulkinnasta ja soveltamisesta osapuolen kansalliseen lainsäädäntöön nähden, välimiespaneeli voi ottaa soveltuvin osin huomioon tosiseikkana osapuolen sisäisen lainsäädännön. Välimiespaneelin on tällöin noudatettava kyseisen osapuolen tuomioistuinten tai viranomaisten kansallista lainsäädäntöä koskevaa tulkintaa. Kansallista lainsäädäntöä koskevat välimiespaneelin tulkinnat eivät sido kyseisen osapuolen tuomioistuimia tai viranomaisia.

4 artikla

Tiedoksiannot

1. Kaikki pyynnöt, ilmoitukset, kirjalliset lausumat tai muut asiakirjat, jotka välimiespaneeli on laatinut, lähetetään samaan aikaan molemmille osapuolille ja tarvittaessa ja kun se on asianmukaista kansainväliselle toimistolle.

Kaikki pyynnöt, ilmoitukset, kirjalliset lausumat tai muut asiakirjat, jotka on laatinut jompikumpi osapuolista ja jotka on osoitettu välimiespaneelille, toimitetaan jäljennöksenä samaan aikaan toiselle osapuolelle ja tarvittaessa ja kun se on asianmukaista kansainväliselle toimistolle.

Kaikki pyynnöt, ilmoitukset, kirjalliset lausumat tai muut asiakirjat, jotka on laatinut jompikumpi osapuolista ja jotka on osoitettu toiselle osapuolelle, toimitetaan jäljennöksenä samaan aikaan välimiespaneelille ja tarvittaessa ja kun se on asianmukaista kansainväliselle toimistolle.

2. Kaikki 1 kohdassa tarkoitetut tiedoksiannot on tehtävä sähköpostitse tai tarvittaessa muulla viestintävälineellä, jolla asiakirjan lähettämisestä jää tosite. Jollei toisin todisteta, tällaisen tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen asiakirjan lähettämispäivänä.
3. Kaikki tiedoksiannot osoitetaan kumppanuussopimuksen 22 artiklan mukaisesti Guyanan valtiovarainministerille ja unionin osalta unionin Guyanan edustuston päällikölle.
4. Pyynnöissä, ilmoituksissa, kirjallisissa lausumissa tai muissa välimiespaneelimenettelyyn liittyvissä asiakirjoissa olevat vähäiset muotovirheet voidaan oikaista toimittamalla uusi asiakirja, johon muutokset on merkitty selvästi.
5. Jos asiakirjan toimittamiselle asetettu viimeinen määräpäivä osuu yleiselle vapaapäivälle Guyanassa tai unionissa, asiakirja katsotaan toimitetuksi seuraavana arkipäivänä.

5 artikla

Edustajat

Osapuolet voivat valita edustajakseen tai avustajakseen henkilöitä sisäisten sääntöjensä ja menettelyjensä mukaisesti. Toiselle osapuolelle on ilmoitettava kirjallisesti tällaisten henkilöiden nimet ja osoitteet sekä se, nimitetäänkö henkilöt avustajiksi vai edustajiksi

II jakso Välimiespaneelin asettaminen

6 artikla

Välimiesten nimittäminen

1. Jollei 5 kohdasta muuta johdu, kumpikin osapuoli nimittää yhden välimiehen. Kaksi tällä tavoin nimitettyä välimiestä valitsee kolmannen, joka toimii välimiespaneelin puheenjohtajana.
2. Jos osapuoli ei ole ilmoittanut toiselle osapuolelle itse nimittämistään välimiehestä 30 päivän kuluessa siitä, kun se on saanut toiselta osapuolelta tiedoksiannon välimiehen nimittämistä, toinen osapuoli voi pyytää kansainvälistä toimistoa nimittämään toisen välimiehen. Pysyvän välitystuomioistuimen nimittävä viranomainen nimittää toisen välimiehen mahdollisimman pian.
3. Jos välimiehet eivät ole 30 päivän kuluessa toisen välimiehen nimittämisestä sopineet kolmannen välimiehen valinnasta, osapuolet voivat pyytää kansainvälistä toimistoa nimittämään kolmannen välimiehen sovellettavien välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti, jollei 5 kohdasta muuta johdu. Pysyvän välitystuomioistuimen nimittävä viranomainen nimittää kolmannen välimiehen mahdollisimman pian. Pysyvän välitystuomioistuimen nimittävä viranomainen käyttää nimittämisen yhteydessä seuraavaa luettelomenettelyä:

- a) pysyvän välitystuomioistuimen nimittävän viranomaisen on toimitettava kullekin osapuolelle samanlainen luettelo, joka sisältää vähintään kolme nimeä;

- b) kukin osapuoli voi 15 päivän kuluessa kyseisen luettelon vastaanottamisesta palauttaa sen kansainväliselle toimistolle toimittamatta jäljennöstä toiselle osapuolelle ja poistettuaan sen nimen tai ne nimet, joita se vastustaa, ja asetettuaan jäljelle jääneet nimet paremmuusjärjestykseen;
 - c) edellä mainitun määräajan päätyttyä pysyvän välitystuomioistuimen nimittävä viranomaisen nimittää kolmannen välimiehen sille palautetuissa luetteloissa hyväksytyistä nimistä osapuolten ilmoittaman paremmuusjärjestyksen mukaisesti;
 - d) jos nimitystä ei jostain syystä voida tehdä tämän menettelyn mukaisesti, pysyvän välitystuomioistuimen nimittävä viranomaisen voi käyttää harkintavaltaansa nimittäessään kolmannen välimiehen.
4. Välimiehiä nimittäessään osapuolet ja pysyvän välitystuomioistuimen nimittävä viranomaisen voivat vapaasti valita henkilöitä, jotka ovat pysyvän välitystuomioistuimen jäseniä.
 5. Välimiehiä nimittäessään osapuolet ja pysyvän välitystuomioistuimen nimittävä viranomaisen eivät saa valita henkilöitä, jotka ovat unionin toimielinten, unionin jäsenvaltion hallituksen tai Guyanan hallituksen jäseniä, virkamiehiä tai muuta henkilöstöä.

7 artikla

Välimiespaneelin asettamatta jääminen

Jos välimiespaneelia ei ole asetettu 6 artiklan mukaisesti, pysyvän välitystuomioistuimen nimittävä viranomaisen muodostaa välimiespaneelin minkä tahansa osapuolen pyynnöstä ja voi näin tehdessään peruuttaa kaikki jo tehdyt nimitykset, nimittää kaikki välimiehet ja nimetä yhden heistä välimiespaneelin puheenjohtajaksi. Pysyvän välitystuomioistuimen nimittävä viranomaisen voi aiheelliseksi katsoessaan nimittää aiemmin nimitetyt henkilöt uudelleen.

8 artikla

Välimiesten riippumattomuus ja koskemattomuus

1. Välimiesten on oltava riippumattomia ja puolueettomia, heidän on toimittava yksilöinä eivätkä he saa ottaa vastaan ohjeita miltään organisaatiolta tai hallitukselta.
2. Kun henkilöä lähestytään hänen mahdollisen välimieheksi nimittämisensä osalta, hänen on ilmoitettava osapuolille ja pysyvän välitystuomioistuimen nimittävä viranomaiselle kaikista seikoista, jotka todennäköisesti antaisivat aiheita epäillä hänen puolueettomuuttaan tai riippumattomuuttaan. Välimiehen on nimittämishetkestään lähtien ja koko välimiesmenettelyn ajan ilmoitettava viipymättä osapuolille ja kansainväliselle toimistolle sekä muille välimiehille kaikista seikoista, jotka todennäköisesti antaisivat aiheita epäillä hänen puolueettomuuttaan tai riippumattomuuttaan.

3. Välimiehet nauttivat lainkäytöllistä koskemattomuutta unionissa ja Guyanassa välimiesmenettelyyn liittyvien toimien tai laiminlyöntien osalta.

9 artikla

Yksipuoliset yhteydet

1. Välimiespaneeli ei saa tavata osapuolta tai ottaa yhteyttä osapuoleen, jos toinen osapuoli ei ole paikalla.
2. Yksikään välimies ei saa keskustella menettelyn kohteena olevaan asiaan liittyvistä seikoista yhden tai molempien osapuolten kanssa, jos muut välimiehet eivät ole paikalla.

10 artikla

Välimiehen korvaaminen

1. Jos välimies kuolee tai eroaa välimiesmenettelyn aikana, korvaava välimies nimitetään tai valitaan noudattaen 6 artiklassa säädettyä menettelyä, jota sovelletaan korvattavan välimiehen nimittämiseen tai valintaan.
2. Jos välimies lyö laimin tehtävänsä tai on oikeudellisesti tai tosiasiallisesti kykenemätön hoitamaan tehtäviään, sovelletaan 11 artiklassa säädettyä välimiehen vastustamis- ja korvaamismenettelyä.
3. Jos välimies korvataan, menettelyä jatketaan siitä, missä korvattu välimies lakkasi hoitamasta tehtäviään, jollei välimiespaneeli toisin päättä.

11 artikla

Välimiesten vastustaminen

1. Kumpi tahansa osapuoli voi vastustaa välimiestä, jos ilmenee seikkoja, jotka antavat aiheita epäillä välimiehen puolueettomuutta tai riippumattomuutta.
2. Osapuoli voi vastustaa nimittämäänsä välimiestä ainoastaan syistä, jotka se on saanut tietoonsa vasta nimittämisen jälkeen.
3. Osapuolen, joka aikoo vastustaa välimiestä, on ilmoitettava vastustamisesta 30 päivän kuluessa siitä, kun välimiehen nimittämisestä on ilmoitettu vastustavalle osapuolelle, tai 30 päivän kuluessa siitä, kun kyseinen osapuoli on saanut tietoonsa seikat, jotka antavat aiheita epäillä välimiehen puolueettomuutta tai riippumattomuutta.
4. Vastustamisilmoitus toimitetaan toiselle osapuolelle, vastustuksen kohteena olevalle välimiehelle, välimiespaneelin muille jäsenille ja kansainväliselle toimistolle. Vastustamisilmoituksessa on ilmoitettava vastustamisen syyt.

5. Kun jokin osapuolista vastustaa välimiestä, muut osapuolet voivat hyväksyä vastustamisen. Välimies voi vastustamisen jälkeen myös vetäytyä tehtävästään. Kumpikaan tapaus ei merkitse tämän vastustamisen perusteiden oikeellisuuden hyväksymistä.
6. Jos toinen osapuoli ei 15 päivän kuluessa vastustamisilmoituksesta hyväksy vastustamista tai vastustuksen kohteena oleva välimies ei vetäydy tehtävästään, vastustuksensa esittänyt osapuoli voi päättää jatkaa asian ajamista. Tässä tapauksessa sen on 30 päivän kuluessa vastustusilmoituksen päivämäärästä pyydettävä vastustamista koskeva päätös pysyvän välitystuomioistuimen nimittävältä viranomaiselta.
7. Kun pysyvän välitystuomioistuimen nimittävä viranomainen tekee vastustamista koskevan päätöksen, se voi ilmoittaa päätöksen perustelut, jolleivät osapuolet sovi, ettei perusteluja esitetä. Jos pysyvän välitystuomioistuimen nimittävä viranomainen puoltaa vastustamista, korvaava välimies nimitetään tai valitaan noudattaen 6 artiklassa säädettyä menettelyä, jota sovellettiin korvattavan välimiehen nimittämiseen tai valintaan.

III jakso Välimiesmenettelyt

12 artikla

Yleiset määräykset

1. Välimiespaneelin on toteutettava välimiesmenettely asianmukaiseksi katsomallaan tavalla edellyttäen, että osapuolia kohdellaan tasapuolisesti ja että kullekin osapuolelle annetaan menettelyn sopivassa vaiheessa kohtuullinen mahdollisuus esittää asiansa. Välimiespaneelin on harkintavaltaansa käyttäessään toteutettava menettely niin, että vältetään tarpeettomat viivästyksiset ja kulut ja että riitä voidaan ratkaista oikeudenmukaisesti ja tehokkaasti.
2. Välimiespaneelin tuomio on lopullinen, ja se sitoo unionia ja Guyanaa.
3. Unioni ja Guyana julkaisevat välitystuomiot kokonaisuudessaan, ellei tarpeesta suojata luottamuksellisia tietoja muuta johdu.

13 artikla

Välimiesmenettelyn paikka

4. Välimiesmenettelyn paikka on Haag, jollei toisin sovita.
5. Välimiespaneeli voi kokoontua missä tahansa paikassa, jonka se katsoo soveltuvan kauppatavarain, muun omaisuuden ja asiakirjojen tutkimiseen. Osapuolille ilmoitetaan asiasta riittävän ajoissa, jotta ne voivat osallistua tutkimiseen.

14 artikla

Luottamuksellisuus

1. Kummankin osapuolen ja välimiespaneelin on kohdeltava luottamuksellisina toisen osapuolen välimiespaneelille toimittamia tietoja, jotka kyseinen osapuoli on määritellyt luottamuksellisiksi. Kun osapuoli toimittaa välimiespaneelille luottamuksellisia tietoja sisältävän kirjallisen lausuman, sen on myös toimitettava 15 päivän kuluessa lausuma, joka ei sisällä luottamuksellisia tietoja ja joka voidaan julkistaa.
2. Mikään näissä menettelyissä ei estä osapuolta julkistamasta yleisölle omaa kantaansa koskevia lausumia. Osapuoli ei paljasta toisen osapuolen luottamuksellisiksi määrittämiä tietoja niin kauan kuin menettelyä ei ole saatettu päätökseen.
3. Jos osapuolen lausuma ja väitteet sisältävät luottamuksellisia tietoja, välimiespaneeli kokoontuu suljettuun istuntoon. Osapuolten on huolehdittava siitä, että välimiespaneelin istunnot säilyvät luottamuksellisina, kun ne järjestetään suljetuin ovin.

15 artikla

Välimiespaneelin toiminta

1. Puheenjohtajana toimiva välimies johtaa kaikkia välimiespaneelin kokouksia. Välimiespaneeli voi valtuuttaa puheenjohtajan tekemään hallinnollisia ja menettelytapapäätöksiä.
2. Välimiespaneeli voi hoitaa tehtäviään erilaisin välinein kuten puhelimitse, sähköpostilla, faksilla tai tietokoneyhteyksin.
3. Ainoastaan välimiehet voivat osallistua välimiespaneelin neuvotteluihin, mutta välimiespaneeli voi sallia välimiesten avustajien läsnäolon niissä.
4. Tuomion tai raportin laatiminen on yksinomaan välimiespaneelin vastuulla, eikä tätä tehtävää saa siirtää muille.
5. Jos välimiespaneeli katsoo, että on tarpeen muuttaa jotakin sen menettelyyn sovellettavaa määräaikaa muiden menettelyä koskevien tai hallinnollisten mukautusten tekemiseksi, sen on ilmoitettava osapuolille kirjallisesti niitä kuultuaan muutoksen tai mukautuksen syistä ja tarvittavasta uudesta määräajasta tai mukautuksesta.

16 artikla

Välimiesmenettelyn aikataulu

1. Välimiespaneeli laatii välimiesmenettelyn alustavan aikataulun mahdollisimman pian asettamisensa jälkeen ja kehoitettuaan osapuolia esittämään näkemyksensä. Kun

välimiespaneeli on kehottanut osapuolia esittämään näkemyksensä, se voi milloin tahansa pidentää tai lyhentää ajanjaksoa.

2. Kumpi tahansa osapuoli voi kymmenen päivän kuluessa välimiespaneelin asettamisesta esittää perustellun pyynnön asian käsittelemiseksi kiireellisenä. Tällöin välimiespaneelin on annettava pyyntöä koskeva päätös kiireellisenä 15 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta.

17 artikla

Järjestäytymiskokous

1. Osapuolet kokoontuvat välimiespaneelin kanssa 30 päivän kuluessa sen asettamisesta määrittääkseen osapuolten tai välimiespaneelin tarpeellisiksi katsomat asiat, kuten a) välimiehille maksettavat palkkiot ja kulukorvaukset, b) välimiespaneelin tehtävät ja c) menettelyn aikataulu.
2. Jolleivät osapuolet toisin sovi, välimiespaneelin tehtävänä on a) tutkia osapuolten esittämien kumppanuussopimuksen määräysten perusteella välimiespaneelin asettamista koskevassa pyynnössä tarkoitettua asiaa, b) tutkia, onko kyseessä oleva toimenpide kumppanuussopimuksen määräysten mukainen, ja c) antaa ratkaisu.

18 artikla

Kirjalliset lausumat

Valituksen tehneen osapuolen on toimitettava kirjallinen lausumansa 10 päivän kuluessa välimiespaneelin asettamispäivästä. Vastapuolen on toimitettava kirjallinen lausumansa viimeistään 20 päivän kuluttua valituksen tehneen osapuolen kirjallisen lausuman toimittamispäivästä.

19 artikla

Kuuleminen

1. Osapuolia ja muita välimiehiä kuultuaan välimiespaneelin puheenjohtaja ilmoittaa osapuolille kuulemisen päivämäärän, kellonajan ja paikan järjestäytymiskokouksessa määritetyn aikataulun perusteella. Jollei 6 kohdasta muuta johdu, nämä tiedot julkistaa se osapuoli, jonka alueella kuuleminen järjestetään.
2. Välimiespaneeli voi järjestää ylimääräisiä kuulemisia, jos osapuolet niin sopivat.
3. Kaikkien välimiesten on oltava läsnä koko kuulemisen ajan.
4. Seuraavat henkilöt voivat osallistua kuulemiseen riippumatta siitä, onko se avoin yleisölle, mutta osallistuminen edellyttää osapuolten etukäteen antamaa suostumusta:
 - a) osapuolen edustajat;

- b) välimiesten neuvonantajat, avustajat ja hallintohenkilöstö;
 - c) asiantuntijat välimiespaneelin päätöksen mukaisesti;
 - d) todistajat;
 - e) kolmannet osapuolet.
5. Kummankin osapuolen on viimeistään seitsemän päivää ennen kuulemista toimitettava välimiespaneelille ja toiselle osapuolelle luettelo henkilöistä, jotka esittävät kuulemisessa suullisia väitteitä tai selvityksiä kyseisen osapuolen puolesta, muista kuulemiseen osallistuvista edustajista sekä kuulemisessa todistavista todistajista.
6. Välimiespaneelin kuulemiset ovat yleisölle avoimia, ellei välimiespaneeli toisin päättä omasta aloitteestaan tai osapuolten pyynnöstä.
7. Välimiespaneelin on päätettävä osapuolia kuultuaan soveltuvista logistisista järjestelyistä ja menettelyistä, joilla varmistetaan, että yleisölle avoimet kuulemiset järjestetään tehokkaasti. Tällaisiin menettelyihin voi sisältyä suorien internettelevisiolähetysten tai sisäisten televisiolähetysten käyttäminen.
8. Välimiespaneeli suorittaa kuulemisen seuraavassa esitetyllä tavalla ja varmistaa, että sekä valituksen tehneelle osapuolelle että vastapuolelle annetaan yhtä paljon aikaa esittää väite ja vastaväite:
- Väite
- a) valituksen tehneen osapuolen väite;
 - b) vastapuolen väite.
- Vastaväite
- a) valituksen tehneen osapuolen vastaus;
 - b) vastapuolen vastine.
9. Välimiespaneeli voi esittää kysymyksiä kummalle tahansa osapuolelle tai mille tahansa todistajalle missä tahansa kuulemisen vaiheessa.
10. Välimiespaneeli laadituttaa kuulemisesta tarkan kirjallisen selostuksen, joka toimitetaan osapuolille seitsemän päivän kuluessa kuulemisesta. Osapuolet voivat esittää huomautuksensa kirjallisesta selostuksesta, ja välimiespaneeli voi tarkastella tällaisia huomautuksia.
11. Kumpikin osapuoli voi toimittaa kymmenen päivän kuluessa kuulemispäivästä täydentävän kirjallisen lausuman kuulemisen aikana esille tulleista asioista.

20 artikla

Laiminlyönti

1. Jos jompikumpi osapuolista ei saavu kuulemiseen, josta on ilmoitettu asianmukaisesti, eikä osoita riittävää syytä tällaiseen laiminlyöntiin, välimiespaneeli voi aloittaa välimiesmenettelyn.
2. Jos jompikumpi osapuolista, jota on asianmukaisesti vaadittu esittämään asiakirjatodisteet, ei tee niin asetetussa määräajassa eikä osoita riittävää syytä tällaiseen laiminlyöntiin, välimiespaneeli voi antaa tuomion käytössään olevien todisteiden perusteella.

21 artikla

Kirjalliset kysymykset

1. Välimiespaneeli voi esittää milloin tahansa menettelyn aikana kirjallisia kysymyksiä yhdelle osapuolelle tai molemmille osapuolille. Kaikista yhdelle osapuolelle esitetyistä kysymyksistä on toimitettava jäljennös toiselle osapuolelle.
2. Kumpikin osapuoli toimittaa toiselle osapuolelle jäljennöksen välimiespaneelin kysymyksiin antamistaan vastauksista. Toisella osapuolella on mahdollisuus esittää kirjallisia huomautuksia osapuolen vastauksista seitsemän päivän kuluessa jäljennöksen toimittamisesta.

22 artikla

Kolmannet osapuolet

1. Jolleivät osapuolet toisin sovi, välimiespaneeli voi ottaa vastaan oma-aloitteisesti toimitettuja kirjallisia lausumia osapuolen luonnolliselta henkilöltä tai oikeushenkilöltä, joka on sijoittautunut osapuolen alueelle ja joka on osapuolten hallituksista riippumaton, edellyttäen, että
 - a) välimiespaneeli vastaanottaa ne kymmenen päivän kuluessa välimiespaneelin asettamispäivästä;
 - b) niillä on välitöntä merkitystä välimiespaneelin tarkasteltavana olevan asian tosiseikkojen ja oikeudellisten kysymysten kannalta;
 - c) ne sisältävät kuvauksen lausuman antavasta henkilöstä, mukaan lukien luonnollisen henkilön kansalaisuus sekä oikeushenkilön sijoittautumispaikka, toiminnan luonne, oikeudellinen asema, yleiset tavoitteet ja rahoituslähde; sekä
 - d) ne sisältävät kuvauksen välimiespaneelin menettelyyn kohdistuvien asianomaisen henkilön intressien luonteesta.
2. Lausumat on toimitettava osapuolille, jotta nämä voivat esittää huomautuksensa. Osapuolet voivat esittää huomautuksia välimiespaneelille 15 päivän kuluessa lausuman toimittamisesta.

3. Välimiespaneeli luettelee tuomiossaan kaikki vastaanottamansa lausumat, jotka se on saanut tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti. Välimiespaneeli ei ole velvollinen käsittelemään raportissaan tällaisissa lausumissa esitettyjä väitteitä.
4. Jos välimiespaneeli päättää käsitellä raportissaan kyseisissä lausumissa esitettyjä väitteitä, sen on myös otettava huomioon kaikki osapuolten tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti esittämät huomautukset.

23 artikla

Asiantuntijat

1. Välimiespaneeli voi nimittää yhden tai useamman asiantuntijan raportoimaan sille kirjallisesti tietyistä välimiespaneelin määrittämistä kysymyksistä. Osapuolille toimitetaan jäljennös asiantuntijan välimiespaneelilta saamasta toimeksiannosta.
2. Asiantuntijan raportin saatuaan välimiespaneeli toimittaa sen jäljennöksen osapuolille, jotka voivat esittää kirjallisesti näkemyksensä raportista. Osapuolilla on oikeus tutustua kaikkiin asiakirjoihin, joihin asiantuntijan raportti perustuu.
3. Asiantuntijaa voidaan lausunnon antamisen jälkeen kumman tahansa osapuolen pyynnöstä kuulla kuulemistilaisuudessa, jossa osapuolilla on mahdollisuus esittää hänelle kysymyksiä. Kumpikin osapuoli voi tuoda kuulemiseen asiantuntijatodistajia, jotka voivat todistaa käsiteltävissä asioissa.

IV jakso Välitustuomiot

24 artikla

Päätökset

Välimiespaneelin on kaikin keinoin pyrittävä tekemään päätöksensä yksimielisesti. Jos yksimielisyyden ei päästä, asiasta on päätettävä äänten enemmistöllä.

25 artikla

Tuomion muoto

1. Tuomion on oltava kirjallinen, ja siinä on esitettävä tosiseikkoja koskevat havainnot, kumppanuussopimuksen asiaa koskevien määräysten sovellettavuus sekä havaintojen ja päätelmien perustelut.
2. Välimiesten on allekirjoitettava tuomio, ja siinä on mainittava päivämäärä, jona se tehtiin, sekä välimiesmenettelyn paikka. Jos joku välimiehistä ei allekirjoita tuomiota, tuomiossa on ilmoitettava syy allekirjoituksen puuttumiselle.

26 artikla

Tuomion tulkinta

1. Kumpi tahansa osapuoli voi 30 päivän kuluessa tuomion vastaanottamisesta pyytää välimiespaneelin tulkintaa tuomiosta ilmoitettuaan asiasta toiselle osapuolelle ja pysyvän välitystuomioistuimen nimittävälle viranomaiselle.
2. Tulkinta on annettava kirjallisesti 30 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Tulkinta muodostaa osan tuomiosta, ja tarvittaessa sovelletaan 15 ja 25 artiklan säännöksiä.

27 artikla

Tuomion oikaisu

1. Kumpi tahansa osapuoli voi 30 päivän kuluessa tuomion vastaanottamisesta pyytää välimiespaneelia oikaisemaan tuomiossa olevat laskuvirheet, muotovirheet tai kirjoitusvirheet tai muut samankaltaiset virheet ilmoitettuaan asiasta toiselle osapuolelle ja pysyvän välitystuomioistuimen nimittävälle viranomaiselle. Välimiespaneeli voi kuitenkin tehdä tällaisia oikaisuja omasta aloitteestaan 30 päivän kuluessa tuomion tiedoksiantamisesta.
2. Kaikki oikaisut on tehtävä kirjallisesti, ja ne muodostavat osan tuomiosta, ja tarvittaessa sovelletaan 15 ja 25 artiklan säännöksiä.

28 artikla

Lisätuomiot

1. Ilmoitettuaan asiasta toiselle osapuolelle kumpi tahansa osapuoli ja pysyvän välitystuomioistuimen nimittävä viranomainen voivat 30 päivän kuluessa tuomion vastaanottamisesta pyytää välimiespaneelia antamaan lisätuomion välimiesmenettelyssä esitetyistä väitteistä, joita ei ollut otettu huomioon annetussa tuomiossa.
2. Jos välimiespaneeli katsoo, että lisätuomiota koskeva pyyntö on perusteltu ja että väitteiden huomiotta jääminen on korjattavissa ilman muita kuulemisia tai todisteita, sen on annettava lisätuomio 30 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta.
3. Jos lisätuomio annetaan, sovelletaan tarvittaessa 15 ja 25 artiklaa.

29 artikla

Välitystuomion noudattaminen

1. Osapuolet toteuttavat kaikki tarvittavat toimenpiteet välitystuomion noudattamiseksi vilpittömässä mielessä. Osapuolet sopivat kymmenen päivän kuluessa välitystuomion tiedoksiantamisesta kohtuullisen määräajan välitystuomion noudattamiselle. Jos osapuolet

ovat eri mieltä välitystuomion noudattamisen kohtuullisesta määräajasta, kumpi tahansa osapuoli pyytää kirjallisesti alkuperäistä välimiespaneelia määrittämään kohtuullisen määräajan ja ilmoittaa tästä samanaikaisesti toiselle osapuolelle 7 kohdan mukaisesti. Kohtuullista määräaikaa voidaan jatkaa EU:n ja Guyanan yhteisellä sopimuksella.

2. Jos osapuolet ovat eri mieltä jonkin toimenpiteen yhteensopivuudesta välitystuomion kanssa, osapuoli voi pyytää kirjallisesti välimiespaneelia ratkaisemaan asian. Välimiespaneeli antaa ratkaisunsa asiassa tiedoksi 90 päivän tai kiireellisissä tapauksissa 45 päivän kuluessa pyynnön esittämisestä.

Jos alkuperäinen välimiespaneeli tai jotkut välimiehistä eivät pysty kokoontumaan uudelleen käsittelemään pyyntöä, on asetettava uusi välimiespaneeli 6 artiklassa määrätyllä tavalla. Määräaika, jonka kuluessa välimiespaneelin ratkaisu on annettava tiedoksi, on 60 päivää uuden välimiespaneelin asettamispäivästä.

3. Jos välimiespaneeli katsoo, että osapuoli ei ole noudattanut välitystuomiota, se asettaa noudattamiselle uuden määräajan.

Jos osapuoli ei edelleenkään noudata välitystuomiota, toisella osapuolella on oikeus keskeyttää kumppanuussopimuksen soveltaminen kumppanuussopimuksen 28 artiklan mukaisesti ilmoitettuaan asiasta vastapuolelle. Keskeytyksen on oltava oikeasuhteinen velvollisuuden rikkomiseen nähden, ja siinä on otettava huomioon rikkomisen vakavuus ja kyseessä olevat oikeudet, jos keskeytys perustuu siihen, että vastaaja ei edelleenkään noudata välitystuomiota.

Keskeyttäminen on väliaikaista ja sitä sovelletaan ainoastaan siihen saakka, kunnes osapuoli noudattaa välitystuomiota tai kunnes osapuolet ovat sopineet riidan ratkaisemisesta muulla tavoin.

4. Osapuolen on ilmoitettava yhteiselle seuranta- ja arviointikomitealle ja toiselle osapuolelle toimenpiteistä, jotka se on toteuttanut välitystuomion noudattamiseksi, sekä pyynnöstään lopettaa toisen osapuolen soveltama soveltamisen keskeyttäminen.
5. Jos osapuolet eivät 45 päivän kuluessa vastaajan tiedoksiannosta pääse sopimukseen siitä, noudattaako vastaaja ilmoitetun toimenpiteen myötä välitystuomiota, kumpi tahansa osapuoli voi pyytää kirjallisesti alkuperäistä välimiespaneelia antamaan ratkaisunsa asiassa. Tällainen pyyntö on annettava samanaikaisesti tiedoksi myös toiselle osapuolelle.

Jos alkuperäinen välimiespaneeli tai jotkut välimiehistä eivät pysty kokoontumaan uudelleen käsittelemään pyyntöä, on asetettava uusi välimiespaneeli 6 artiklassa määrätyllä tavalla.

Välimiespaneelin ratkaisu on annettava tiedoksi osapuolille ja yhteiselle seuranta- ja arvointikomitealle 75 päivän kuluessa pyynnön esittämisestä.

6. Jos alkuperäinen välimiespaneeli tai jotkut sen jäsenistä eivät pysty kokoontumaan uudelleen käsittelemään 2 kohdan mukaista pyyntöä, on asetettava uusi välimiespaneeli 6 artiklassa määrätyllä tavalla. Tässä tapauksessa määräaika, jonka kuluessa uuden välimiespaneelin ratkaisu on annettava tiedoksi, on 90 päivää uuden välimiespaneelin asettamispäivästä.

30 artikla

Sovintoratkaisu tai muu irtisanomisperuste

1. Jos osapuolet sopivat riidan ratkaisemisesta ennen tuomiota antamista, välimiespaneeli joko määrää, että välimiesmenettely päätetään, tai molempien osapuolten pyynnöstä ja paneelin hyväksynnällä kirjaa sovintoratkaisun sovittuja ehtoja koskevan välitystuomion muodossa. Välimiespaneeli ei ole velvollinen perustelemaan sovittuja ehtoja koskevaa välitystuomiota.
2. Jos välimiesmenettelyn jatkamisesta tulee ennen välitystuomion antamista mahdotonta tai tarpeetonta jostakin muusta kuin 1 kohdassa mainitusta syystä, välimiespaneelin on ilmoitettava osapuolille aikomuksestaan määrätä menettely päätettäväksi, ellei jompikumpi osapuolista esitä perusteltuja syitä sen jatkamiselle. Tämän jälkeen osapuolet aloittavat neuvottelut riidan ratkaisemiseksi.

V jakso Kustannukset

31 artikla

Kustannukset

1. Välimiespaneeli vahvistaa tuomiossaan välimiesmenettelyn kustannukset. Kustannuksiin sisältyvät ainoastaan seuraavat:
 - a) välimiespaneelin palkkiot, jotka ovat välimieskohtaisia ja jotka välimiespaneeli vahvistaa välimiesten nimityshetkellä osapuolten sopimien päiväkohtaisten palkkioiden mukaisesti;
 - b) matkakulut ja muut välimiehille aiheutuneet kulut;
 - c) asiantuntijoiden ja kaikkien muiden välimiespaneelin kutsumien avustajien käyttöön liittyvät kulut;
 - d) todistajille aiheutuneet matka- ja muut kulut, jos välimiespaneeli hyväksyy tällaiset kulut.
2. Välimiesmenettelystä aiheutuvista kustannuksista vastaa pääsääntöisesti hävinnyt osapuoli. Välimiespaneeli voi kuitenkin jakaa kulut osapuolten kesken siltä osin kuin se katsoo tällaisen ratkaisun kohtuulliseksi ja otettuaan huomioon tapauksen olosuhteet.

3. Välimiespaneeli ei saa periä lisämaksuja tuomionsa tulkinnasta, oikaisemisesta tai siihen tehtävistä lisäyksistä.

32 artikla

Kustannusten tallettaminen

1. Välimiespaneeli voi asettamisensa yhteydessä pyytää kumpaakin osapuolta maksamaan samansuuruisen talletuksen enakkona 31 artiklassa tarkoitetuista kustannuksista.
2. Välimiespaneeli voi välimiesmenettelyn aikana pyytää osapuolia tekemään lisätalletuksia.
3. Jos pyydettyjä talletuksia ei ole tehty kokonaisuudessaan 30 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta, välimiespaneelin on ilmoitettava asiasta osapuolille vaaditun maksun suorittamista varten. Jos maksua ei suoriteta, välimiespaneeli voi määrätä välimiesmenettelyn keskeytettäväksi tai lopetettavaksi.
4. Kun tuomio on annettu, välimiespaneeli tilittää osapuolilta saadut maksut ja palauttaa osapuolille jäljelle jääneen määrän.